ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходить раз на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VI. Ч. 31. ВІВТОРОК, 1. КВІТНЯ 1924. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, APRIL 1st, 1924. No. 31. VOL. VI.

The Provincial Library City

Українські робітники і фармері по цілій Канаді протестують проти насильств Польщі і Румунії

ВЕЛИКИЙ ПРОТЕСТАЦІЙНИЙ МІТІНҐ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ У ВІННІПЕҐУ.

ВІННІПЕҐ, Ман., 31. марта. — За ініціятивою Бюра Української Секції Робітничої Партії Канади по цілій Канаді відбуваються масові протестаційні мітінґи проти нечуваних знущань і насильств над українськими селянами і робітниками, що находяться під польською і румунською окупацією.

Один з таких мітінґів відбувся вчера по полудни в Українськім Робітничім Домі у Вінніпеґу. Галя була переповнена, так що многі мусіли стояти. Промовляли тт. М. Шатульський і М. Попович. В своїх промовах вони змалювали ті страшні відносини, що панують на західних українських землях під пануванням польської шляхти і румунських бояр. Після промов ухвалено одноголосно слідуючу резолюцію протесту:

"ДО ОРҐАНІЗОВАНИХ ПРАЦЮЮЧИХ ЦІЛОГО СВІТА!

Ми, українські робітники у Вінніпеґу, зібрані на масовім мітінґу дня 30. марта 1924 р., протестуємо перед масами орґанізованих працюючих цілого світа проти лютого гноблення українських селян і робітників західних українських земель, що находяться під окупаційною владою Польщі і Румунії.

10 міліонів українських селян і робітників на цих територіях стогне в економічній, політичній і національній неволі на власних землях, насильно окупованих і анектованих Польщею і Румунією. Селянство і робітництво стероризоване. Масові розстріли є там звичайними явищами. В Галичині, особливо, тюрми переповнені невинними українськими селянами, робітниками та інтеліґенцією, і ці політичні вязні сидять там, разом з кримінальниками, місяцями, а то й роками без слідства і суду. В наслідок страшного тюремного режіму, політично вязні поповнюють самовбійства.

Тільки що недавно польська влада розвязала одиноку на західних українських землях соціялістичну орґанізацію, а іменно Українську Соціял Демократичну Партію і заборонила її щоденний часопис "Вперед", два тижневики "Землю і Волю" і "Селянську Долю", а також місячний журнал "Нову Культуру". Урядники цеї партії, видавці і редактори згаданих часописів зістали арештовані і сидять в тюрмі.

9. лютого 1924 р. арештовано Ольгу Бесарабову, інтеліґентну українську женщину і посаджено в тюрму, як політичного вязня. Три дні пізніше, тобто на 12. лютого її брутально замордовано в вязниці і потайки похоронено поліційною владою. Її брата, ґімназіяльного учителя, ні нікого иншого з її свояків не повідомлено про її смерть, а навіть не виявлено їм місця, де вона зістала похоронена. Та це є тільки один з траґічних випадків, яких звичайно трапляється много під польською владою.

Українські школи, а навіть приватні просвітні установи знищені. Український університет у Львові проголошений нелеґальним, загнано його в підземелля і там знищено.

Згадані українські землі, що находяться тепер під Польщею, кольонізується польськими леґіонами помимо того, що живучі там українські селяне самі не мають достаточно землі.

На Буковині, анектованій Румунією, всі українські школи зрумунізовано і навчання української мови в школах уважається незаконним.

На всіх західно-українських територіях, окупованих Польщею і Румунією, панує непогамована сваволя польської шляхти і румунських бояр, а українські селяне і робітники жиють в роспуці.

Цему дикому поневоленню і знущанням мусить бути покладений кінець.

Ми протестуємо перед вами, орґанізовані працюючі цілого світа, проти цего дикого насильства поповнюваного на українськім народі західно-українських територій, що находяться тепер під польським і румунським панованням, і закликаємо вас підняти свій голос та допомогти всім, чим тільки зможете, в обороні так наших, як і ваших поневолених працюючих братів. Ми апелюємо до вас, орґанізовані британські робітники і до вас робітники і селяне Радянських Републик, щоб ви налягли на свої правительства, аби вони вжили всього свого впливу для осягнення українським селянам і робітникам західно-українських територій освободження і права самим рішати про власну долю.

Ми апелюємо до вас, орґанізовані працюючі цілого світа за допомогою, бо ви є одинокою силою здатною боротися і вибороти свободу для робітничих і селянських мас, що ще мучаться під соціяльним, політичним і національним утиском".

Протестаційні мітінґи проти знущань польських панів та румунських бояр над українськими селянами і робітниками в Східній Галичині і на Буковині відбулися також вчера в Іст Килдонан і в Транскона, Ман. На обох мітінґах ухвалено вище наведену резолюцію протесту.

В неділю 16. марта такі самі протестаційні мітінґи відбулися в східній Канаді, а іменно в містах: Торонто, Ню Торонто, Гемилтон, Веланд, Торолд, Кіченер, Ошава, Лондон, Оттава, Ст. Кетерінс, Футгилс і ин.

(Проситься товаришів з тих місцевостей, де відбулися протестаційні мітінґи, щоби негайно надіслали до Бюра Укр. Секції Р.П.К. короткі звіти з відбувшихся мітінґів.)

ПРОТЕСТ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО ТЕРОРУ В ГАЛИЧИНІ.

ХАРКІВ, 28. лютого. — Скінчив з'їзд уповноважених Сільського Господаря. Перед закриттям з'їзду ухвалено резолюцію проти польського терору в Галичині. Вирішено звернутись до міжнародного кооперативного б'єднання з пропозицією висловити протест від всесвітньої кооперації проти насильств, що їх творять Поляки над Українцями. Новому правлінню доручено вжити заходів до орґанізації допомоги галицьким біженцям.

ПРИКАЗ АРЕШТУВАТИ КЛЯРУ ЦЕТКІН.

БЕРЛІН, 27. марта. — В Німеччині відновилася боротьба між робітниками і поліцією. Комуністів арештують за найменшу дрібницю, так як Комуністична Партія находиться тепер на нелеґальнім положенню.

Останнім актом переслідування комуністів є приказ "соціялістичного" президента Еберта, арештувати комуністичного провідника німецьких робітників і посла до парляменту, стареньку Кляру Цеткін.

Кляра Цеткін, після деяких відомостей, находиться тепер в Радянській Росії. Чи поверне вона добровільно до Німеччини — невідомо. Її приятелі заявляються проти такого кроку.

МІНІСТЕР СУДІВНИЦТВА ДОГЕРТІ УСТУПИВ.

ВАШІНҐТОН, 29. марта. — Міністер судівництва Гері М. Догерті зрезиґнував вчера зі свого уряду на домагання президента Кулиджа.

Догерті був найбільше замішаний в ріжні скандали, які тепер розслідує сенатовий комітет. Він побирав хабарі від ріжних людей більше, як котрий инший американський міністер. Він не лише був замішаний в нафтовий скандал, але й взяв великі суми гроша за показування в ріжних стейтах Злучених Держав недозволеної фільми, представляючої кулачну боротьбу між Демпсієм і Карпентіє, за дозвіл торгувати горівкою, за освободжування з вязниці засуджених та за инші протизаконні вчинки.

Резиґнації Догертого домагалися визначні републиканські лідери вже від якогось часу. Та Кулидж все отягався з примушенням Догертого до резиґнації. Врешті не міг довше опертися численним домаганням і зажадав резиґнації міністра. Під напором Кулиджа Догерті мусів уступити.

Президент Гардінґ завсігди ратував Догертого.

Треба ще тут сказати, що Догерті більше як хто инший причинився до номінації небіщика Гардінґа на президента Злучених Держав. (Як зізнав перед сенатовим комітетом ексбандит Ал. Дженинґс, Догерті дістав від Джейка Ґемона $25.000 за те, що форсував кандидатуру Гардінґа.) Також коли на Догертого сипалися які атаки і йому грозило уступлення з уряду, президент Гардінґ завсігди спішив йому на поміч і ратував його з трудного положення. Це робив Гардінґ навіть тоді, коли проти Догертого підносилися досить серіозні закиди.

БЕК ЗАСТУПНИКОМ МІНІСТРА СУДІВНИЦТВА.

ВАШІНҐТОН, 29. марта. — Джеймс М. Бек, заступник секретара скарбу в департаменті судівництва і один з найвизначніших адвокатів в краю, зістав вчера заступником міністра судівництва і позістане на тім уряді до часу, поки президент Кулидж не назначить нового міністра.

"ЗАРОБИЛИ" ЗА 4 ДНІ 33 МІЛІОНИ ДОЛАРІВ.

ВАШІНҐТОН, 27. марта. — Перед сенатовим нафтовим комітетом зізнавала знова розведена жінка Джеса Смита і заявила, що її покійний чоловік, міністер судівництва Догерті і ще один їх спільник заробили за 4 дні на нафтових спекуляціях 33 міліони доларів. Смит погнівався був з Догертим і третім спільником, бо вони не дали йому пайки, яка для него припадала.

МОЖЛИВІСТЬ СТРАЙКУ ПОЧТОВОЇ СЛУЖБИ.

ТОРОНТО, 31. марта. — На масовім мітінґу почтових робітників рішено тут вчера, що як федеральне правительство не переведе до 14. квітня ревізії платні почтових службовців, то вони вийдуть 14. квітня на страйк, який обійме всі департаменти почтової служби і буде поширений на цілий край. Підчас недавно переведеного голосування 96 проц. членів федерації почтових службовців заявилися були за страйком на случай, як правительство не схоче сповнити їх домагань.

На мітінґу в Торонто були також представники почтових робітників з Гемілтону, Лондону, Виндсор, Оттави і инших міст провінції Онтеріо.

Депутація почтових робітників, яка їздила до Оттави, щоби предложити правительству свої домагання, здала звіт зі своєї місії, який уважається невдоволяючим. Правительство передало справу почтових робітників комісії публичної обслуги, яка не має права ділати на власну руку, лише на приказ правительства. Як що справа позістане в руках тої комісії, то не буде ревізії і підвижки платні через многі місяці.

В ухваленій резолюції зібрані на мітінґу звалюють всю вину на премієра Макензі Кінґа і його правительство, яке без ніякої причини обтяло бонус, який і так не був ніколи вистарчаючим.

ПЕРЕГОВОРІВ У 18. ДІСТРІКТІ НЕ ВІДНОВЛЕНО.

КЕЛҐАРИ, Алта., 29. марта. — В письменній заяві до "Геральда" президент асоціяції власників копалень Джан Шенкс заявляє рішучо, що від часу зірвання переговорів між його асоціяцією а урядниками 18. дістрікту майнерської юнії не було абсолютно ніяких переговорів відносно розпочаття конференції в справі заключення нового контракту.

ЗАПЕРЕСТАНУТЬ РОБОТУ НА ЗНАК ПРОТЕСТУ.

СИДНІ, Н. С., 31. марта. — На масовім мітінґу 1.500 майнерів, який відбувся вчера в Ґлейс Бей, ухвалено одноголосно резолюцію, щоби підчас візити членів провінціонального правительства до майнерського дістрікту майнері не йшли до роботи.

КОНФЕРЕНЦІЯ У ВІДНИ НЕ РОЗПОЧАЛАСЯ.

В передостаннім числі "У.Р.В." подали ми депешу з Відня, датовану 25. марта, котра доносила про розпочаття румунсько-радянської конференції у Відни. Як подають тепер американські ґазети, ця конференція формально ще не розпочалася. Депеша з Відня до американських ґазет доносить, що радянські делеґати відмовилися прийти на перше засідання конференції в виду того, що румунські делеґати не хотіли обговорити наперед програми конференції.

СКЛАД НОВОГО ФРАНЦУСЬКОГО КАБІНЕТУ.

ПАРИЖ, 29. марта. — Новий кабінет премієра Пуанкаре, за виїмком трох міністрів, зістав оповіщений пізно вчера.

Найбільш вдаряючим в новім кабінеті є приняття Люїсом Люшером, найбогатшим з французьких промисловців, уряду міністра торговлі і почт та телеґрафів. Ф. Марсель обняв трудний уряд міністра фінансів.

Склад кабінету є такий:

Премієр і міністер закордонних справ — Пуанкаре.

Міністер кольоній — Фабр.

Міністер війни — Мажінот.

Міністер публичних робіт — Ля Троквер.

Міністер внутрішніх справ — Десельве.

Міністер освободжених територій — Марін.

Міністер фінансів — Марсель.

Міністер освіти — Жевенель.

Міністер праці — Вінцент.

Міністер торговлі і почт та телеґрафів — Люшер.

Зі старих міністрів в новім кабінеті є лише двох. Решта це нові люди. З нових міністрів чотирох належить до т. зв. умірковaних лівих. Взявши їх до кабінету, Пуанкаре вибив цим ґрунт зпід ніг своїх противників і забезпечив собі побіду при надходячих виборах, які відбудуться 11. мая.

ЛЄНІНҐРАД СТОЛИЦЕЮ РАДЯНСЬКОЇ РОСІЇ.

МОСКВА, 28. марта.—На підставі нового проєкту Лєнінґрад стане столицею Радянської Росії. Проєкт цей ще не затверджений Радою Народніх Комісарів.

Рівночасно рішено, що Москва остане столицею цілого Союза Радянських Соціялістичних Републик.

Встановлення Лєнінґраду столицею Радянської Росії має в виду три цілі:

1) Запобічи перенаселенню Москви.

2) Задемонструвати перед світом прінціпи Радянського Союза.

3) Встановлення Лєнінґраду як головного порту С.Р.С.Р. на заході.

СМЕРТЬ ДЕ ЛЯ ГУЕРТИ?

НЮ ОРЛІНС, 29. марта. — Жінка Адольфа де ля Гуерти, провідника мексиканських повстанців, заявила тут вчера, що вона є увірена, що її чоловік згинув. Вона приїхала до Ню Орлінс з тим розумінням, що де ля Гуерта прибуде сюди 18. марта.

З початком цего місяця президент Обреґон просив жінку де ля Гуерти, щоби вона вплинула на свого чоловіка, аби він виїхав з Мексіка. З огляду на минуле приятельство, Обреґон не хотів стратити де ля Гуерту на випадок, як би він був зловлений. Провідник повстанців приняв цей плян і мав тут стрінутися зі своєю жінкою.

В тутешніх мексиканських кругах привязують вагу до вістки, що де ля Гуерта зістав замордований ворогами серед своїх власних приклонників.

РОБІТНИКИ В АВСТРАЛІЇ ПОБІДИЛИ У ВИБОРАХ

ПЕРТ, Австралія, 29-го марта. — Підчас недавно відбувшихся загальних виборів віднесла світлу побіду Партія Праці, яка вибрала 25 своїх послів. Три буржуазні партії вибрали разом 23 послів.

На випадок резиґнації теперішнього правительства провідник Партії Праці буде покликаний сформувати новий кабінет.

В МАЙНІ ЗГИНУЛО 26 РОБІТНИКІВ.

БЛУФІЛД, Вест Вірджінія, 29. марта. — В вуглевій майні в Юконі, повіт МекДовел, сталася експльозія, підчас якої згинуло 26 майнерів. Тіла всіх жертв видобуто на верх.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ ТРАНСПОРТОВЦІВ В ЛОНДОНІ

ЛОНДОН, 29. марта. — Завдяки премієрови МекДоналдови страйк транспортових робітників в Лондоні зістав полагоджений. Премієр скликав представників робітників і компаній на конференцію, на якій між обома сторонами прийшло до угоди.

Робітники дістають негайно 6 шілінґів підвижки платні на тиждень, а додаткових 2 шілінґи будуть діставати відповідно до зросту або упадку кошту прожитку. Таким робом робітники дістали майже все, що хотіли. (Вони домагалися 8 шілінґів підвижки платні тижнево.)

Заключена між юнією та компаніями угода має бути потверджена обома сторонами.

НОВИНА! ЧИТАЙТЕ! НОВИНА!

Чи ви журитеся? О, як так то на це є рада: торбина сміху та мішок реготу! Ніколи не беріть собі жадної жури до серця, але щоби дістати доброго гумору і то на протяг довшого часу, так прийдіть

В СУБОТУ, ДНЯ 5-ГО КВІТНЯ Ц. Р.

ДО УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ВІННІПЕҐУ,

— ДЕ —

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ В ВІННІПЕҐУ

— відограє —

одну з найкращих комедій в 4. діях Г. Цеглинського п. н.:

СОКОЛИКИ

Драм.-Спів. Гурток якраз вибрав цю комедію, щоб дати вам нагоду насміятися до схочу і забавитись до волі. Комедія "Соколики" належить до тих, що ніколи не старіються а вічно нові і гарні. Хто її бачив раз в життю, той за всяку ціну бажає її ще раз і ще раз бачити. Не сидіть дома, не сумуйте, а прийдіть подивитися як то старі кавалери вміють женитися. — Що насміетеся до схочу то це вам ручимо. Коли хочете приємно провести вечер так приходіть завчасу, бо може не стати місця. Памятайте, що такої добірної комедії не доведеться скоро побачити. Скажіть про це також своїм знайомим, щоби вони потім не жалували, що ви знали а їм про це не сказали. Не забудьте!

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набути кожного вечера в Укр. Роб. Домі, а в день представлення при касі.

СТАРАННЯМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО ГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. У.Р.Д. В ВІННІПЕҐУ

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО КВІТНЯ Ц. Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕҐУ

КОНЦЕРТ

ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!